

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

Ing. R. L., nar. X,
bytem X,

proti
žalovanému

Nejvyšší státní zastupitelství,
se sídlem Jezuitská 585/4, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2023, č. j. 1 SIN 302/2023-5,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

I.
Základ sporu

1. Žalobce v žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), ze dne 2. 11. 2022 požadoval po Vrchním státním zastupitelství v Praze (dále jen „VSZ Praha“) poskytnout následující informace: „*usnesení policie o odložení reklamní větve Čapího hnízda*“. Požadovaná informace byla identifikována jako usnesení policejního orgánu, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Služba kriminální policie a vyšetřování, ze dne 22. 6. 2022, č. j. KRPA-477120-500/TČ-2018-000097-MIK (dále také jen „požadovaný dokument“).
2. Poté, co předchodí rozhodnutí o odmítnutí uvedené žádosti o informace žalovaný zrušil, VSZ Praha rozhodnutím ze dne 16. 1. 2023, č. j. SIN 78/2022-22, tuto žádost podle § 15 odst. 1 informačního zákona opětovně odmítlo (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a to z důvodu uplatnění výluky z práva na informace dle § 11 odst. 6 uvedeného zákona, která dopadá na informace o činnosti orgánů činných v trestním řízení. Podle VSZ Praha žalobce požadoval dokument, jehož obsahem jsou informace o trestním řízení, které skončilo odložením věci (tedy již v přípravné fázi). I na skončené věci se přitom uvedená výlučka z práva na informace vztahuje, a to za předpokladu, že by poskytnutím informací mohla být ohrožena schopnost orgánů činných v trestním řízení vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost. V nynějším případě odložení věci nezakládá překážku pro opětovné zahájení trestního řízení, nelze proto dovozovat, že se jedná o definitivně uzavřenou věc. VSZ Praha v této souvislosti zdůraznilo neveřejnou povahu tzv. přípravné fáze trestního řízení. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2022, č. j. 6 As 217/2022-45, potom VSZ Praha uvedlo, že není na místě požadovaný dokument dělit na dílčí části, z nichž některé by bylo možné žalobci poskytnout.
3. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2023, č. j. 1 SIN 302/2023-5, zamítl (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaný se plně ztotožnil s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí; dále zdůraznil, že ve věci není nijak relevantní, že se požadovaný dokument vztahuje k osobě Ing. A. B. jakožto osoby veřejného zájmu.
4. Žalobce se s takovým rozhodnutím neztotožnil a dne 25. 3. 2023 ho u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) napadl žalobou podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

II.
Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobce ve své žalobě namítal zaprvé, že v daném případě správní orgány nevysvětlily, jakým způsobem konkrétně by poskytnutí požadovaného dokumentu nebo jeho částí mohlo ohrozit schopnost orgánů činných v trestním řízení plnit své úkoly; konkrétně tedy neposoudily naplnění jedné z podmínek aplikace výluky dle § 11 odst. 6 informačního zákona. Podle žalobce mohlo VSZ Praha přistoupit např. k anonymizaci některých pasáží požadovaného dokumentu, případně odmítnout žádost o informace jen částečně ve vztahu k některým jeho pasážím (viz § 12 informačního zákona). V obou případech by ale mělo v odůvodnění takový postup konkrétně odůvodnit.

6. Zadruhé žalobce namítal, že i pokud by správní orgány dospěly k řádně odůvodněnému závěru, že jsou naplněny všechny předpoklady pro aplikaci výluky z práva na informace dle § 11 odst. 6 informačního zákona, tak by dále musely provést tzv. test proporcionality, kterým by poměřily, zda je v daném případě skutečně přiměřené omezit právo na informace dle čl. 17 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod. V této souvislosti žalobce naznačil, že požadované informace jsou předmětem veřejného zájmu, protože se vztahují k osobě Ing. A. B.; rovněž vyjádřil dojem, že jeho žádosti o informace nebylo vyhověno z politických důvodů.
7. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 26. 5. 2023 navrhl žalobu zamítnout. Ve vztahu k první žalobní námitce zdůraznil, že usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), nezakládá překážku věci rozhodnuté, a tudíž nebrání pozdějšímu zahájení trestnímu stíhání v téže věci. Žalobci přitom již při podání žádosti o informace bylo známo, že věc není definitivně uzavřena; přílohou žádosti o informace totiž byla kopie článku, v němž bylo odkázáno na sdělení mluvčí Městského státního zastupitelství v Praze, že spisový materiál byl za účelem dohledové prověrky předán VSZ Praha. Ze správního spisu vedeného v nynější věci přitom vyplývá, že před vydáním prvostupňového rozhodnutí proběhla v rámci VSZ Praha komunikace stran toho, jestli již byly ukončeny úkony dohledu v dané trestní věci, přičemž z této komunikace vyplynulo, že dohled v dané věci nebyl ukončen a jeho ukončení ani nelze ve lhůtě pro vyřízení žádosti o informace očekávat, současně by poskytnutí informací mohlo mít negativní vliv na dané trestní řízení (viz č. l. 45 správního spisu VSZ Praha vedeného ve věci sp. zn. SIN 78/2022). V odvolání potom žalobce nenamítal porušení § 12 informačního zákona, proto se jím žalovaný ani podrobně nezabýval; uvedenou otázku přitom dostatečně posoudilo VSZ Praha.
8. Ve vztahu k druhé žalobní námitce žalovaný uvedl, že je třeba mít na paměti, že usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu je interní záležitostí orgánů činných v trestním řízení; toto usnesení se (vně soustavu těchto orgánů) doručuje pouze poškozenému, je-li znám. Nedoručuje se přitom ani případnému oznamovateli, ani osobám podezřelým ze spáchání trestného činu. Informační zákon neukládá správním orgánům provádět test proporcionality. V daném případě je podle žalovaného třeba upřednostnit veřejný zájem. Poskytnutí (a následně též zveřejnění) podrobnějších informací o výsledcích prověřování (byť v anonymizované podobě) by s velkou pravděpodobností zmařilo další jeho průběh; vedení dalšího prověřování přitom s ohledem na probíhající prověrku nebylo možné vyloučit.

III.

Posouzení žaloby

9. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobcem vymezených žalobních námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaný nijak nereagovali na výzvu podle § 51 s. ř. s., soud má tedy za to, že s takovým postupem souhlasí.
10. Žaloba není důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

11. Podle § 11 odst. 6 informačního zákona, *[p]ovinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení nebo bezpečnostních sborů, která se týká předcházení, vyhledávání, odhalování nebo stíhání trestné činnosti nebo ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, pokud by její poskytnutí ohrozilo práva třetích osob anebo schopnost orgánů veřejné moci předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy nebo zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnost České republiky.*
12. Městský soud se předně zabýval námitkou, že správní orgány dostatečně neposoudily, zda by poskytnutí požadovaných informací mohlo konkrétně ohrozit schopnost orgánů činných v trestním řízení plnit své úkoly, jakožto podmínku pro aplikaci výluky z práva na informace dle § 11 odst. 6 informačního zákona. S touto námitkou se městský neztotožnil. V posuzovaném případě sice bylo trestní řízení skončeno, a to ve fázi prověřování (policejní orgán usnesením rozhodl o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu), nicméně vedle toho je třeba i uvážit další procesní okolnosti, zejména potenciál dalšího pokračování trestního řízení. Jak totiž uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, usnesení o odložení věci podle § 159a trestního řádu nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté, a nebrání tedy pozdějšímu vedení trestního řízení v téže věci. V posuzovaném případě se nejednalo o trestní řízení, jehož obnovení by bylo – zejména s ohledem na časový odstup od vydání usnesení o odložení věci – nepravděpodobné (a možné ohrožení činnosti orgánů činných v trestním řízení tak jen hypotetické až iluzorní). Naopak, toto usnesení (požadovaný dokument) bylo v době, kdy správní orgány vyřizovaly žádost žalobce o informace, předmětem dohledové prověrky ze strany VSZ Praha, jejímž výsledkem potenciálně mohlo být „obživení“ věci a pokračování dalšího prověřování (§ 12d zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství).
13. Za takových okolností žalovaný oprávněně dovodil, že poskytnutí požadované informace žalobci, které by současně podle § 5 odst. 3 informačního zákona bylo spojeno s povinností tuto informaci zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, by mělo potenciál ohrozit schopnost orgánů veřejné moci vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost (v prověřované věci) a stíhat trestné činy (shodně viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2023, č. j. 15 A 96/2022-26). Zpřístupnění obsahu požadovaného dokumentu, a to i v anonymizované podobě, by v případě „obživení“ dané trestní věci bylo způsobilé negativně ovlivnit průběh dalšího trestního řízení, zejména z důvodu, že by učinilo veřejně známým dosavadní stav prověřování (a dosavadní skutkové i právní úvahy orgánů činných v trestním řízení). Tím by orgány činné v trestním řízení ztratily informační výhodu ve vztahu k prověřovaným (podezřelým) osobám; ani případná anonymizace by na tom nemohla mnoho změnit.
14. Uvedený závěr je přitom plně v souladu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu, ten v žalovaném odkazovaném rozsudku ze dne 5. 2. 2017, č. j. 6 As 338/2016-55, uvedl následující (bod 25): *„Omezení práva na informace z probíhajícího trestního řízení, zejména v jeho přípravné fázi, bude přitom spíše pravidlem než výjimkou. V případě poskytnutí informací v režimu informačního zákona v průběhu přípravného řízení by žadatel disponoval informacemi o takových skutečnostech, s nimiž v probíhajícím trestním řízení nebyla z důvodu možného ohrožení objasnění a vyšetření věci seznámena ani osoba trestně stíhaná. To by vedlo k z absurdním důsledkům, které by se mýjely s posláním práva na informace jako politického práva.“* V rozsudku ze dne 9. 12. 2021, č. j. 6 As 215/2021-28, potom konstatoval následující (bod 26): *„Navíc informace poskytnuté na žádost musí být podle zákona následně zveřejněny vůči všem způsobem umožňujícím dálkový přístup (viz § 5 odst. 3 zákona o*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

svobodném přístupu k informacím). Obzvláště u informací týkajících se přípravné fáze trestního řízení před zahájením trestního stíhání je proto namístě obezřetný přístup povinných subjektů při vyřizování žádostí, kromě toho jakmile jednomu žadateli nějakou informaci poskytnou, musejí u všech dalších postupovat stejně (srov. již citovaný rozsudek č. j. 1 As 97/2009 - 119). Sdělením informace povinný subjekt zároveň do značné míry ztrácí kontrolu nad tím, co se s informací bude dále dít, což může též ohrozit naplnění účelu trestního řízení.“

15. Městský soud dále zdůrazňuje, že není vadou odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí, pokud správní orgány podrobně neodůvodnily, proč žalobci neposkytly jednotlivé části požadovaného dokumentu (viz aplikace § 12 informačního zákona). V tomto případě je postačující a přiléhavé zdůvodnění, že ohrozit další činnost orgánů činných v trestním řízení by mohlo poskytnutí jakékoliv části požadovaného dokumentu (a to jak sumarizace skutkových zjištění, tak následného právního hodnocení, které je na zjištěném skutkovém stavu založeno). Obdobné stanovisko v tomto typu případů konečně zaujal i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 19. 12. 2022, č. j. 6 As 217/2022-45, konstatoval následující (body 15 a 17): *„Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem i v tom, že krajský soud do značné míry přešel jeho vysvětlení, proč nemohou státní zastupitelství příliš podrobně odůvodňovat rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informace, která má souvislost s výkonem počátečního prověřování (po podání trestního oznámení) orgány činnými v trestním řízení. Ze stěžovatelova rozhodnutí jasně plyne, že v takové situaci lze být konkrétní pouze do té míry, aby nedošlo ke sdělení informací, jež jsou předmětem žádosti. (...) Navíc je striktní požadavek na konkrétní uvedení skutečností v případě odmítnutí žádosti protichůdný tomu, že při omezení práva na informace podle § 11 odst. 6 může být povinný subjekt konkrétní pouze ve velmi omezené míře, neboť neposkytnutím informace předchází ohrožení práv třetích osob, schopnosti orgánů veřejné moci předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy či zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnosti České republiky.“*
16. Pokud jde o druhou, související námitku týkající se neprovedení testu proporcionality a nezohlednění skutečnosti, že se věc týká záležitosti veřejného zájmu (viz zejména souvislost s podnikáním Ing. A. B.), tu městský soud rovněž posoudil jako nedůvodnou. Městský soud předně zdůrazňuje, že primárním důvodem přiměřenosti omezení práva na informace v obdobných případech je právě veřejný zájem na zachování schopnosti orgánů činných v trestním řízení efektivně vyšetřovat konkrétní trestnou činnost, a to v kombinaci s časovou omezeností výluky z práva na informace. Uvedený přístup tedy nevylučuje veřejnou kontrolu činnosti orgánů činných v trestním řízení skrze právo na informace, ale pouze ji odsouvá do doby, kdy již nebude v kolizi s veřejným zájmem na účinném vyšetřování konkrétní trestné činnosti. Na tom nemůže nic změnit ani to, že se prověřování týkalo podnikatelských aktivit politicky exponované osoby; v jejím případě není zájem na efektivním vyšetřování v žádném ohledu nižší, než je tomu v jiných případech. Veřejný zájem na informování veřejnosti – i vzhledem k tomu, že se trestní řízení dotýká právě politicky exponované osoby – bude v dané procesní fázi naplněn poskytnutím základních informací o trestním řízení (takové informace přitom veřejnosti v režimu § 8a a násl. trestního řádu sděleny byly).

IV.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

17. Vzhledem k tomu, že městský soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
18. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož žalobce neměl ve věci úspěch, nepřiznal mu soud náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, potom nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti. Ani jemu tudíž městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. února 2024

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.